

Från skiss till verklighet

Elisabeth Lindman är trädgårdsdesigner

Elisabeth Lindman, Lustgårdens trädgårdsdesign, har jobbat som trädgårdsdesigner sedan 2007. "Jag har alltid varit intresserad av trädgård och kände att det var dags för ett nytt steg i mitt liv, på den vägen är det", förklarar hon. Foto: Stina Rapp

BORLÄNGE

De flesta vill ha en lättskött trädgård. Många satsar då kanske på mycket gräsmatta.- Men en gräsmatta är inte lättskött. Planerar man trädgården bra så kan man komma undan med en ogräsrensning om året, förklarar Elisabeth Lindman, diplomerad trädgårdsdesigner.

Trädgården är i ropet igen. Det kan Elisabeth Lindman, diplomerad trädgårdsdesigner, konstatera. Hon har haft sitt företag sedan våren 2007

och många väljer att anlita henne.

- Fram till 1960-talet var en stor del i huskalkylen avsatt för trädgården vid husbygge. Nu har folk börjat få upp ögonen för det igen. Trädgården kan vara en förlängning av huset och lyfta fram huset. Det kan bli ett extra rum att bo i, säger Elisabeth.

För det mesta jobbar Elisabeth med renovering av gamla trädgårdar, men hon planerar även helt nya tomter. Kunden får en skiss på hur trädgården skulle kunna bli.

- Det kan vara alltifrån en rabatt till större nyanläggningar. Vid större jobb fungerar jag som spindeln i nätet och är projektledare. Det är roligt att se idéerna växa fram. De flesta gör jobbet själva utifrån min skiss så det kan ta några år innan man ser hela resultatet.

Elisabeth har bland annat anlåtats av en familj i Hönsarvet som ville ha en välplanerad trädgård till sitt nybyggda hus. Trädgården hade från början rejäla grässlåtor.

- Slåtter är alltid ett problem. Gräsklippning i en slänt är det värsta man kan göra och det blir aldrig snyggt. Det fick bli terrasser. Det ramar in och leder in i trädgårdens nästa rum.

Bredvid garaget ska fruktträden planteras, längre ned i trädgården är köksavdelningen där bland annat hallon, vinbärsbuskar och köksland finns.

- Det är jättebra med upphöjda planteringsbäddar. Jorden blir varmare, det blir bättre dränering och ogräset trivs inte lika bra. Ogräsfri jord är bra, där växer inte fleråriga ogräs som kvickrot, tipsar Elisabeth.

I trädgården har det också lagts en hel del sten.

- Gångarna är placerade där det blir naturliga gångstråk. Till exempel mellan uthus och veranda. Takfärgen är viktig vid stenvalet. En röd sten hade sett lustig ut här, men hade det varit ett rött tegeltak hade man nog lagt in några teracottafärgade stenar här och där.

I trädgårdens nedre del finns ytterligare en slänt. I stället för gräs vilar här en mur och ett enormt land där lavendelplanteringen pågår för fullt. Muren har gjorts låg för att inte skymma utsikten över Dalälven.

Elisabeth tycker att hon har ett omväxlande jobb.

- Man kommer till allt ifrån små torp där det ska vara prunkande gammeldags trädgårdar med grusgångar till nybyggda funkisvillor där det ska vara minimalistiskt och formklippt.

- Det är väldigt olika omfattning på mina uppdrag. En del vill bara ha en muntlig rådgivning och då går jag runt med dem i trädgården och ger tips. En gång ansåg man att en trädgård bara skulle vara en gräsmatta och ett äppelträd, men hur kul är det egentligen.

- **Elisabeth tipsar**
- **Tänk praktiskt.** Skapa inte mer jobb än du klarar av och orkar med i många år framåt.

Takfärgen är avgörande när man väljer vilken sten man ska ha i trädgården. Foto: Stina Rapp

Ungefär 55 ton sten har hittills gått åt i den nyanlagda trädgården i Hönsarvet i Borlänge. I rabatterna finns växter som matchar huset. En del är gröna året om för att ge liv åt landen även under vintern. Foto: Stina Rapp

Vi har ett inbyggt behov av horisontella linjer, därför följer muren inte gräsmattkantens lutning utan bildar en horisontell linje. Foto: Stina Rapp

- **Sätt låg kantsten runt rabatter** så att du kommer åt att klippa med gräsklipparen och slipper använda trimmer.
- **Använd ogräsfri jord** och täck över landet med väv på ställning under den period då till exempel maskrosfröna yr.
- **Jobba med marktäckare** för att slippa rensa ogräs.
- **Tänk på blomningstid när du planterar.** Försök variera växter så att du får blomning under hela säsongen, från tidig vår till sen höst.
- **Tänk på att vad man vill använda trädgården till** förändras med tiden. När barnen är små behövs kanske mer lektytor än när de är större.
- **Samla buskar och rabatter.** "Dutta" inte ut dem här och där.
- **Sätt växter tätt i landen.** Om man tittar uppifrån ska ingen jord synas, då minimerar man ogräsriskan.
- **Horisontella linjer ger ett lugnt intryck.** Om man har en häck eller mur i en sluttning behöver häcken eller muren inte följa lutningen. Om man klipper överdelen till en horisontell linje ger det ett lugnare intryck.

Gräset är borttaget i slänterna. I stället finns där land i olika former. "Det blir aldrig snyggt om man ska klippa gräs i en slänt", förklarar Elisabeth Lindman. Foto: Stina Rapp

Växterna ska matcha huset. Lavendel trivs i vårt klimat och bidrar till medelhavskänslan som familjen ville ha. Foto: Stina Rapp

KAJSA THORP BACKLUND
kajsa.thorp-backlund@dt.se

Publicerad: 2008-09-30 06:00

Mellan 6000 och 8000 kronor fick Borlängefamiljen betala för att få hjälp av trädgårdsdesignern. Arbetet med att förverkliga skissen pågår för fullt. Foto: Stina Rapp

---

Copyright Dalarnas Tidningar. Allt material på sajten är skyddat av upphovsrättslagen.